

Sygn. akt VIII U 2492/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 17 lutego 2016 r. w Gliwicach

sprawy S. W. (W.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 listopada 2014 r. **nr** (...)

26 lutego 2015 r. **nr** (...)

oddala odwołania.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt. VIII U 2492/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 listopada 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w oparciu o art. 114 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.) ze względu na nie przedłożenie nowych dowodów mających wpływ na prawo do świadczenia

Kolejną decyzją z dnia 26 lutego 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), ponieważ do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25 –letniego okresu składkowego i nieskładkowego .

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się ich zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury od dnia 1.10.2014r. Podniósł, że posiada wymagany 25 –letni okres składkowy i nieskładkowy

ze względu na prace w gospodarstwie rolnym rodziców od 1.11.1973r. do 30.05.1974r. na co przedłożył dokumenty i wniósł o przesłuchanie zawnioskowanych świadków.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji.

Zarządzeniem tut. Sądu z dn. 18.03.2015r połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia z niniejszą sprawą sprawę z odwołania ubezpieczonego od decyzji z dn. 26.02.15r o sygn. VIIIU 391/15.

Postanowieniem tut. Sądu z dn. 12.01.2016r. przekazano do rozpoznania przez ZUS wniosek ubezpieczonego o prawo do emerytury na podstawie art. 46 w zw. z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (k.88 akt)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 18.12.2012r. ubezpieczony S. W. urodzony (...) złożył pierwszy wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu wykonywania pracy górniczej, który został załatwiony odmownie decyzją ZUS z dn. 23.01.2013r.

Z ponownym wnioskiem ubezpieczony wystąpił 2.04.2013r i decyzją z dn. 8.04.2013r organ rentowy odmówił wnioskowanego świadczenia na podstawie art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, stwierdzając iż ubezpieczony osiągnął wymagany wiek emerytalny i złożył oświadczenie o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa ale nadal nie udowodnił wymaganego do dnia 1 stycznia 1999r. 25 –letniego okresu składkowego i nieskładkowego .

W dniu 20.10.2014r. ubezpieczony wystąpił z kolejnym wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury .Zdaniem ZUS nie przedłożył on jednak żadnych nowych dowodów w sprawie mających wpływ na zmianę decyzji z dn. 8.04.2013r, wobec powyższego ZUS odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury wieku w oparciu o art. 114 w/w ustawy.

Rozpatrując wniosek ubezpieczonego z dnia 29.12.2014r. ZUS decyzją z dnia 26 lutego 2015r. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), ponieważ do dnia 1 stycznia 1999r. nie osiągnął 25 –letniego okresu składkowego i nieskładkowego . Z decyzji tej wynika, że organ rentowy nie uznał pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 1.11.1973r. do 30.05.1974r

Ubezpieczony na dzień zgłoszenia wniosku ukończył wiek 62 lata .

Z decyzji ZUS wynika, że S. W. na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze 24 lata, 8 miesięcy i 17 dni, w tym 9 lat, 8 miesięcy i 13 dni pracy górniczej wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy uznanej za pracę w warunkach szczególnych.(dowód : akta ZUS).

Udokumentowany okres pracy górniczej uprawnia do obniżenia wieku emerytalnego, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1, o 4 lata i 6 miesięcy

(dowód : akta ZUS)

Z zeznań słuchanych w drodze pomocy prawnej świadków W. P. i S. Ź. wynika, iż ubezpieczony pracował w gospodarstwie rolnym ojca Z. W. w S. od 1.11.1973r. do 30.05.1974r, jednakże nie wynika z tych zeznań jaka była powierzchnia tego gospodarstwa

(dowód : zeznania świadków; k.74, płyta CD k.75)

Na rozprawie w dniu 17 lutego ubezpieczony oświadczył, że oprócz wskazanych przez ZUS 9 lat, 8 miesięcy i 13 dni pracy uznanej za pracę w warunkach szczególnych nie posiada innego okresu pracy w warunkach szczególnych, bo w 1985 roku zwolnił się z kopalni i prowadził własną działalność gospodarczą.

(dowód; oświadczenie ubezpieczonego protokół rozprawy k.97, akta ZUS)

Zgromadzone dowody Sąd uznał za kompletne, wiarygodne i przez to mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego nie zasługują na uwzględnienie.

Celem postępowania sądowego wszczętego wniesieniem odwołania jest weryfikacja zaskarżonej decyzji. W konsekwencji przedmiot i zakres rozpoznania sprawy przez sąd jest wyznaczony treścią decyzji organu rentowego. Należy bowiem podkreślić, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego,

od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i art. 477¹⁴ k.p.c.) i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu zarówno pod względem jej formalnej poprawności, jak i merytorycznej zasadności (tak: teza postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012r., wydanego do sprawy II UK 275/11, zam. LEX nr 1215286).

Zgodnie z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013r., poz. 1440) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z art. 39 ustawy ubezpieczonemu, urodzonemu przed dniem 1 stycznia 1949 r., spełniającemu warunek określony w art. 27 pkt 2 i niespełniającemu warunków wymaganych do uzyskania górniczej emerytury na podstawie art. 50a, który ma co najmniej 5 lat:

- 1)pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wykonywanej pod ziemią stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, albo
- 2)pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 i 5, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na odkrywcę w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w kopalniach otworowych siarki,

-wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 pkt 1, obniża się o 6 miesięcy za każdy rok takiej pracy, nie więcej jednak niż o 15 lat.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2014r., sygn. akt I UK 49/14 w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych sądy mają obowiązek zweryfikowania wszystkich przesłanek ustawowo wymaganych do ustalenia spornych uprawnień, a nie tylko wskazanych w decyzji organu rentowego (lex nr 1538422).

Po myśli § 3 i 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.), pracownik

który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w załączonym do rozporządzenia wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 60 lat dla mężczyzn
2. ma wymagany 25 letni okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zaś do okresów zatrudnienia w szczególnych warunkach, zalicza się także okresy pracy górniczej w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin oraz okresy zatrudnienia na kolei w rozumieniu przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin.

Natomiast jak stanowi§ 2 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie pozostawało ustalenie, czy ubezpieczony spełnia przesłanki do nabycia emerytury wcześniejszej z tytułu obniżonego wieku w związku z wykonywaniem pracy górniczej.

Warunkiem nabycia uprawnień emerytalnych według art. 184 jest spełnienie przesłanki stażu przed dniem 1 stycznia 1999r i 15 lat pracy w warunkach szczególnych do tego dnia.. Brak w treści art. 184 przesłanki końcowej daty spełnienia pozostałych warunków nabycia uprawnień emerytalnych (tj. na dzień 31 grudnia 2008r.) powoduje, że ubezpieczeni, którzy w chwili wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych posiadali wymagany okres ubezpieczenia (szczególny i zwykły), mogą realizować prawo do emerytury na starych zasadach po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w art. 32, 33, 39 i 40 również po dniu 31 grudnia 2008r. oraz nieprzystąpieniu do OFE albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa. Wszystkie przesłanki muszą zostać spełnione łącznie.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika wprawdzie, że ubezpieczony ukończył 60 lat, jednakże na dzień 1 stycznia 1999r. nie udokumentował 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymienionej w Wykazie A zał. do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.).

Należy zaznaczyć, iż ubezpieczony w toku postępowania przyznał, iż nie legitymuje się 15 letnim okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ustalając, że ubezpieczony nie udokumentował 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, Sąd stwierdził, że S. W. nie spełnia łącznie wszystkich warunków niezbędnych do przyznania emerytury z obniżonego wieku, wynikających z treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz. 1440 ze zm.), a tym samym jego odwołanie jest nieuzasadnione. Zatem nie było konieczności dalszej weryfikacji zeznań powołanych w sprawie świadków odnośnie powierzchni gospodarstwa rolnego ojca ubezpieczonego, gdyż samo posiadanie przez ubezpieczonego 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych do dnia 1.01.1999r przy braku spełnienia przesłanki 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych nie pozwala w myśl w/w przepisów na przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury.

Należy nadmienić, że Sąd nie rozpatrywał w niniejszej sprawie uprawnień ubezpieczonego do emerytury na innej podstawie będąc związany treścią zaskarżonych decyzji oraz biorąc pod uwagę, że postanowieniem tut. Sądu z dn.

12.01.2016r. przekazano do rozpoznania przez ZUS wniosek ubezpieczonego o prawo do emerytury na podstawie art. 46 w zw. z art. 39 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Mając powyższe na uwadze, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

(-) SSO Joanna Smycz